www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXI. Число 84. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 11. квітня, 1923.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

VOL. XXXI. No. 84. Jersey City, N. J., Wednesday, April 11, 1923. THREE CENTS

ГРІЗЬБА ВЕЛИКОГО БУДІВЕЛЬНОГО СТРАЙКУ

НЮ ЙОРК, 7 квітня. — Будівельні юнії мають на слідуючий тиждень предложити роботодавцям домагання підвишки робітничої заплати та загрозити, що на случай не вволення їх волі робітники вийдуть на страйк. Відносилося се покищо до Ню Йорку, хоча після правдоподібности рух скоро перенісбися на другі великі міста. Домагана підвишка виносить від 1 до 2 долярів за день.

СУД ВІДКИНУВ ВСІ ДАЛЬШІ ПРОЦЕСИ ЗА ГЕРНЯНСЬКУ МАСАКРУ СКЕБІВ

МАРІОН, Илинойс, 7. квітня. — Наслідком того, що лава присяжних суддів увільнила вчора вже другу частину майнерів, обжалованих за масакру скебів в Герни з послідного червня, державна прокураторія заявила, що вона не думає вести дальших судових кроків проти других виновників.

Державний прокуратор заявив притім, що видимо в повіті Вілямсонів не можна добитися справедливости. На се, однак, заявив суддя Гартвел, що провадив послідну розправу проти обжалованих за гернянську масакру, що прокуратор повинен винити не других, але самого себе.

АГІТАЦІЯ ЗА ПРИСТУПЛЕННЯМ АМЕРИКИ ДО ЛІГИ НАРОДІВ

ВАШИНГТОН, 7. квітня. — Пенсилвенійський сенатор Пепер виступив з публичною заявою за приступленням Злучених Держав до Ліги Народів. Сенатор заявився за тим, аби президент Гардинг предложив дальші проекти в сій справі, щоби справа могла бути передискутована, заким збереться новий конгрес.

Пепер додає, що при нагоді свого приступлення до Ліги Злучені Держави повинні предложити домагання деяких змін в конституції Ліги. На всякий случай Америка мусить се зробити, бо нігде в світі нема другого способу на запобіжение війни.

АМЕРИКА УСТАНОВЛЯЄ ВИСОТУ ВІДШКОДОВАНЯ ДЛЯ СЕБЕ ВІД НІМЕЧЧИНИ

ВАШИНГТОН, 8. квітня. — Американський уряд установив висоту відшкодовання, якого він буде жадати від Німеччини титулом повернення воєнних шкід, на 1 мілярд 187 міліонів 736 тисяч 867 долярів.

Уряд припоручив свому представникови на межаліянтській комісії претенсії зложити таке домагання, зазначуючи рівночасно, що се лишень тимчасовий рахунок, опертий на 12,319 покищо предложених домаганях. Коли дальші претенсії будуть зголошені, уряд предложить дальший рахунок. Весь дотеперішний рахунок се домагання приватних горожан за воєнні школи, такі як втрата життя та власности на „Лузитанії".

ЗА ЗМІНОЮ ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ

ВАШИНГТОН, 8. квітня. — Іміграційний комітет торговельної палати Злучених Держав виступив з публичною заявою в користь облекшення іміграційних обмежень та допущення до Злучених Держав більшого числа нових іміґрантів.

Комітет заявився за тим, аби до Америки впускати не 3 процент числа іміґрантів з продиноких країв в 1910. році, але по 5 процент. Далі заява виступає за рясними проектами вибору іміґрантів з північної Европи; в тій цілі радиться межи иншим розвести широку пропаганду серед північно-европейських країв про Америку. Заява піддає також пиши, після котрого конгрес мавби дати президентови Злучених Держав права допускати час від часу троха більше іміґрантів, нормуючи в той спосіб їх доплив після економічних потреб краю.

ІТАЛІЯСЬКІ РОБІТНИКИ В АМЕРИЦІ ПРОТИ ФАШИСТІВ

НЮ ЙОРК, 8. квітня. — За почином юнії італійських кравців розпочали серед італійських робітників в Америці організацію, яка кладе собі за ціль знищение фашизму.

В тій цілі юнія скликала на нині конгрес італійских робітників, який має придумати форми організації „Анти-фашистського Союза". Юнія закидає італійській амбасаді в Вашингтоні, що вона ширить фашизм серед італійських робітників в Злучених Державах.

ПОКІНЧЕНЕ СТРАЙКУ ПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ

НЮ ЙОРК, 8. квітня. — Межинародна Юнія Портових Робітників („Лонгшорменів") погодилася з підприємцями про умови праці для робітників, ладуючих вугля, та в той спосіб покінчила страйк, що почався кілька днів тому. Робітники дістали підвишку.

НАВІТЬ СТАЛЕВА КОМПАНІЯ

НЮ ЙОРК, 9. квітня. — Найбільша сталева компанія „Де Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен" оголошує 11-процентну підвишку заплати своїм робітникам.

Підвишка входить в житє з найблизшого понеділка. Відноситься вона до яких 150,000 робітників. Компанія заявляє, що підвишка буде коштувати її вів мілюнів долярів тижнево або 26 міліонів річно.

СУД УНЕВАЖНИВ ЗАКОН ПРО МИНІМАЛЬНУ ЖІНОЧУ ПЛАТУ

ВАШИНГТОН, 9. квітня. — Найвисший Суд Злучених Держав орік нині що ухвалений конгресом закон про мінімальну (найнизшу) заплату для жінок та молодинних дівчат в Дистрикті Колумбія є неправним з конституцією та невжиним.

Рішение суду вважають дуже важним не лишень з огляду на те, що він безпосередно дотикає яких 12,500 дівчат та жінок в Дистрикті, але й тому, що він був основою подібних законів по ріжних стейтах передусім в новойорськім, канзаскім, каліфорнійськім, орегонськім, висканськім та вашінгтонськім.

У. Н. СОЮЗ

ПРИЙМАЄ В ЦВИТНІ, МАЮ І В ЧЕРВНІ, 1923, НОВИХ ЧЛЕНІВ, СТАРШИХ І МАЛОЛІТНІХ, БЕЗ ВСТУПНОГО.

УРЯДНИЙ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНИ ТА ЧЛЕНКИНІ У. Н. СОЮЗА, ВИКОРИСТАЙТЕ СЮ НАГОДУ І ПРИЗДНУЙТЕ ЗА СЕЙ ЧАС ЯК НАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ, А ТАКОЖ ДІТИЙ!

ПОДБАЙТЕ, ЩОБ ЗА СЕЙ ЧАС У. Н. СОЮЗ ДІЙСНО ЗРІС ЗНАЧНО В СИЛУ ЧЛЕНІВ І МАЙНА ДЛЯ ДОБРА І СЛАВИ УСЬОГО ЧЛЕНСТВА І УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ.

ВІДДІЛИ МОЖУТЬ СІЙ АКЦІЇ ПОМОГТИ ТАКОЖ І ВІДПИСАННЕМ ВСТУПНОГО У СЕБЕ.

ТОЖ ДО ДІЛА, НЕХАЙ ДЕНЬ 1-ого ЛИПНЯ ВИКАЖЕ ВЕЛИКИЙ ЗРІСТ У. Н. СОЮЗА!

БОМБА ПРОТИ КУ-КЛАКС-КЛЕНА

В шікаговській газеті „Дон" (Зоря), що стоїть близько потайної організації Ку-Клакс-Клена, бо навіть уважається її офіціяльним органом, вибухла в пятницю бомба. Редактор газети каже, що він дістав недавно листи з погрозами. Вибух знищив обстанову канцелярії, але не покалічив нікого, бо случився в ночи, коли в уряді нікого не було. Поліція розвела слідство за виновниками.

ПОВАЖНИЙ ВІК

Пенсилвенійська зелізниця жалиться, що найстаршим її службовець має 104 роки; є ним пані Ярнал. Вік свій виявив другий урядовець, що дав пані Ярнал право заступництва і написав на повновласти олівцем, що дня 23. квітня с. р. вона скінчить 104 роки.

В Ню Йорку знов обходила недавно свої 108-і уродини одна Жидівка Саля Готьд на імя, а обходила їх в той спосіб, що продавала газети в крамниці свого 74-літнього синка.

ТІЛЬКИ ЇМ ЩЕ ВІЛЬНО

Один вашинґтонський поліцмен, стоячий на перехрестю вулиць для регульовання руху, заарештував молодих новоженців за те, що вони їхали з великим гуком. трублячи на автомобілевих трубках, та подзвоночними ріжними тараккалами, поначіпленими до авта. За арештованими поїхав до суду весь весільний коровід. Коли судя випитав поліцмена, за причину арештовання, він назвав його поступком крайною глупотою. „Богато людий жениться в своїм житю лишень раз; і вони повинні мати право обходити своє весілє хочби з трохи більшим стукотом. Ім треба дозволити трубити й на сорок трубах, як лишень захочуть". Опісля суддя дозволив новоженців, щоби вони могли ще здовити зелізничий поїзд.

ПОВСТАНСЬКИЙ РУХ НА УКРАЇНІ

Згідно з донесеннями українського державного політично-управління їм ліквідовані повстанські загони Примака і Загорного, які оперували в Чигиринському і Черкаському повітах. Оба отамани були взяті після упертого бою, при чому забрано богато рушниць, кулеметів і ручних гранат. На днині Примак заявив, що за останні чотири місяці його загоном було знищено 132 представника совітської влади.

ДОДАТКОВО ЗЛОЖИЛИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ

1. З Детройт, Міш. збірку по хрестин переслав п. І Комарницький $10.00.

Зложили: Андрій Комарницький $2.00. По $1.00 Стефан Михалюк. Ілія Горбаль молод., Анастазія Горбаль. Андрій Герич. Стефан Франків. Олекса Зданкевич, Теодор Гапа. Іван Комарський.

2. З Ню Гейвен, Конн., від Михаїла Лисий переслав п. М. Довгий $2.00.

3. З Філядельфії, Па., з протестаційного віча яке відбулося дня 25. марта переслав збірку п. М. Дармограй $66.55.

Разом з попередно оголошеною сумою зложено на фонд $28,616.60.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 12-го марта с. упокоївся бл. п. п. Михайло Стисляй, член тов. Вільність в Америці відд. 172. У. Н. Союзу. Покійний родився в селі Настасові, повіт Тернопіль. До Америки прибув тому майже 20 літ. Був свідомим громадянином і брав чинну участь в справах народніх, а зокреме в організаційній праці У. Н. Союзу. Він був основателем тов. Вільність в Америці і щиро працював над успішним його розвоєм. Будучи одним з найстарших еміґрантів із села Настасова, та перебуваючи в Ню Йорку, подав помічну руку не одному із краянів, які вдячности споминати будуть Покійного.

В послідних роках підупадав на здоровлю і умер на сухоти в домі своєї дочки, Наталки, в Сиріни Вели. Н. Бі., проживши 54 роки.

В покійнім стратило наше Товариство примірного члена і урядника, а наше громадянство щирого патріота, якого рука все була щедра на всякі патріотичні цілі.

Хай земля буде йому пером. Ню Йорк, Н. Й., 30. марта, 1923 Ню Йорк, Н. Й., 30. марта, 1923

ЗРІСТ ПОШЕСТИЖ НА УКРАЇНІ

Наркомздав України зробив звіт на засіданню української комісії ліквідації голоду про збільшение пошестий не тільки в голодних районах, але і в инших місцевостях України. Надходять відомости про збільшение числа захоровань цинґою, дезінтерією і сипняком з місцевостий з добрим урожаєм. Боротьба з пошестями не може провадитись ізза браку грошей. 3-15. грудня по 15. лютого с. р. зареєстровано смертних серед населення України 48,000 людий; число хорих перевисшує 179,000 людий.

ЧЕРЕЗ ДІТОЧУ ЦІКАВІСТЬ

Громадка дітий, забавляючихся на вулиці в Бронксвілі, Ню Йорк, постановила розслідити, що находиться під великим зелізним кругом, який вони бачили на середині вулиці. спільними силами троє з них підняли та усунули на бік віко та стали вдивлятися в темну яму, в якій гонила брудна вода міського каналу. Нагло одна дівчина похитнулася та впала до середини. На щастє, падаючи. схопила за край діри та повисла, баламкаючи ногами над каналом. На її крик поспішили її товариші. Але вони були за слабі, щоби витягнути її з діри. Діти стали кричати, але чим більше вони кричали, тим більше стоячі опоздалік дозрілі люди тішилися, що діти так гарно забавляються. На щастє одна жінка, вчувши з хат діточий крик, поглянула через вікно і з гори побачила вмить ціле значінне ситуації. Вона збігла та витягнула дитину за руку на вулицю. Тепер дівчина хвалиться всім, що вона досвідчила, що під дорогою є вода, але вона вже не має охоти про се ще раз переконуватися.

ЗРУЧНИЙ ОПРИШОК

Нюйорська поліція арештувала оногди 26-літнього Едварда Догертівластителя реставрану в Бруклині, котрий, як каже поліція, признався до 75 рабунків.

НА СОВІТСЬКІЙ ВОЛИНІ

В розмові із співробітником „Юнеспреса" особа, що була на совітській Волині, подала слідуючі подробиці місцевого життя: Розвиток бандитизму викликав пересунение на Волині кількох батальонів державного політичного управління, які росташовані в Житомирі і які висилають карні експедиції в ті райони, де були випадки бандитизму. В Житомирі оголошено наказ про зблизшение репресій за нелеґальний перехід польсько-совітського кордону і за контрабанду. В звязку з тим наказом большевики збільшили кордонну охорону. Большевики стурбовані чутками про якийсь 7-й петлюрівський виступ, який нині підготовлюється. В звязку з тим зросли репресії проти українських кооперативних і просвітних організацій.

С. ЕФРЕМОВ В КИЄВІ

З відомостий, одержаних з Києва з другої половини лютого, с. р. вияснюється, що український учений С. Ефремов це перебуває у Києві. Проектовану висилку вдалось відложити на неозначений реченець.

МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ВІДДАЧІ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЧИНИ ПІД ПОЛЬЩУ. — УКРАЇНСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ЛЬВОВІ

БЕРЛІН, 22. березня (марта). — Праські чеські газети з 20. с. м. повідомляють з Парижа, що у французького президента міністрів Пуанкаре явився митрополит Шептицький і зложив перед ним протест проти рішення алянтів у справі Східної Галичини. Пуанкаре заявив, що антантське рішення він вважає обовязуючим.

Тісамі часописі повідомляють зі Львова, що у звязку з рішенням алянтів у справі Східної Галичини відбулись протестуючі ЗБРАННЯ і ДЕМОНТРАЦІЇ ЛЬВІВСЬКИХ УКРАЇНЦІВ. Проти демонстрантів була вислана ПОЛІЦІЯ. Між нею і демонструючою публикою прийшло до бійок. Було багато ранених та арештованих.

ТЕКСТ УХВАЛИ РАДИ АМБАСАДОРІВ ПРО ПРИЗНАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ СУВЕРЕННОСТИ НАД СХІДНОЮ ГАЛИЧИНОЮ

ПАРИЖ, 18. марта. — Офіціяльний текст ухвали Ради Амбасадорів у справі признання польської суверенности над Східною Галичиною звучить:

„З огляду на те, що Польща постановила дати Східній Галичині автономічні свободи, узглядняючі етнографічну відрубність краю, і з огляду на те, що Польща заключила з великими державами трактат про національні меньшости, ці держави признають суверенність Польщі над Східною Галичиною, а Польща перебирає на себе господарчі зобовязання, передбачені Сен-Жерменським трактатом і дотикаючі поділу австро-угорських довгів".

ПРОТЕСТ В УЖГОРОДІ ПРОТИ ВІДДАЧІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ПІД ПОЛЬЩУ

УЖГОРОД, столиця Підкарпатської Руси, 25. марта. — Дня 24. березня (марта) с. р. дав „Руський Театр" в Ужгороді жарт на 1 дію Миколаєнка „Артист" і 1-актову чеську оперу „В студні". Перед виставою виступив голова „Руської Хліборобської Партії", др. Михайло Брашайко і промовив до численно зібраної, головно чеської публики. Підніс, що рішенцем ради амбасадорів із 14. березня с. р. замкнено данцюх, яким закований господарський розвій чесько-словацької республіки, а Підкарпатська Русь стратила надію бути „золотим мостом" між цілою республикою і Сходом Европи. Запротестував проти ломання права самоозначення українського народу в Східній Галичині і на знак протесту попрохав публику встати, що публика і зробила.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА В КИЄВІ

КИЇВ, 18. березня. — Шевченківські свята в Києві пройшли цей рік тихо і непомітно. Без парадних ходів, без комісій, без тої напущености, чи щирого патріотизму, що було раніше. Не було навіть офіціяльного дня свята Шевченка. Дня 12. березня святковано скиненне самодержавя і „по сокращенному" свят включено сюди й Шевченкове свято.

Одинако, де щиро святковано цей день, не по нечисленних українських школах. Святкували його й офіціяльні клюбі й організації але навіть без тої напущености, з якою святкують память якогобудь ревдіяча.

Найкраще відсвятнувала Шевченківське свято Всеукраїнська Академія Наук. Дня 12. березня о 1. год. дня прочитав академик С. О. Ефремів реферат на тему: „Шевченко й самодержавіє". Реферат був дуже гарно виложений. Публіки зібралось чимало.

Вечером відбувся концерт, чи як це називається „чашка чаю". Програма концерту була підібрана, цікава; настрій сімейний. Співали: арт. Н. Атаманюк, Катеринина, Шуйський, Панківський, Шаповал, Ревуцький, Деклямували: Маряненко, Нешадименко, М. Старицька і др.

Найбільше враженнє викликав М. Ревуцький своєю народньою думою: „Ой в неділю рано сине мореграло". На енерґічне прохаще публики він відспівав ще пісню галицьких Січових Стрільців: „Журавлі".

На закінчене студентський хор відспівав низку пісень, як „Жалібний марш" „Умер поет", то що.

СПРАВА ВИРІШЕННЯ РУРСЬКОГО ПИТАННЯ

ЛОНДОН, 9. квітня. — В тутешніх урядових кругах заявляють, що Велика Британія готова взяти участь в нараді над справою вирішення рурського питання, але Британські офіціяльні заявляють, що не вірять, аби прийшло до такої конференції, а ще більше, аби така конференція принесла до успіху.

ЛЕНІН ВМИРАЄ. — В МОСКВІ ЗАОСТРЕНА ЦЕНЗУРА

ВАРШАВА, 9. квітня. — Сюди прийхав з Москви американський кореспондент Ф. А. Мекензі, щоби подати телеграфічні відомости до Америки про стан недуги Леніна.

Він заявляє, що Ленін вмирає в Кремлі і для нього вже виходу нема. Він вже кілька разів був у вмираючім стані, одначе лікарі вспіли трохи відсрітити його сили і він досі тягнув, але вигляду для нього нема вже жадного.

Большевицький цензор дуже строго цензурує всі вісти, які виходять з Москви за границю і длятого він був змушений аж виїхати на кілька днів заграницю.

Большевицька влада невдоволена із заграничних кореспондентів і не хоче відновляти дозволу на побут тим кореспондентам, яким реченець скінчився.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.
Ord year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сіті і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи"і 498 Montgomery. Нов. У. Н. Союзу: 1298 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПРОЩАННЄ З НІМЕЧЧИНОЮ.

ОСТАННЯ НОТА ПОСЛА У. Н. Р. ДО НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Останній посол антибольшевицької України у Німеччині, др. Роман Смаль-Стоцький, дня 9. березня виїхав назавсігди до Праги, де його обрано професором Вільного Українського Університету.

На прощанне він звернувся до німецького міністра закордонних справ з листом, якого зміст заслуговує на те, щоб зберігти цей лист для української історії.

У листі сказано:

„Пане Міністре,

Опускаючи Німеччину, де я майже три роки був повіреним у справах Української Народної Республики, я маю доручення довести до відома Вашої Ексценції про слідуюче:

1. Відносини Німеччини до Укр. Нар. Республики, одинокої законної заступниці державної самостійности українського народу, почалися тим, що, незабаром по заключенню Берестейського миру, німецький офіцир на чолі узброєного ручними гранатами військового відділу з наїженими багнетами вдерся дня 28. квітня 1918 р. у будинок Центральної Ради у Київі і ЗЗБРОЙНОЮ СИЛОЮ РОЗІГНАВ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

2. У війні українського народу з московськими большевиками, яка триває від 1919 р., німецький уряд, замкненнем українських державних фондів у ціли паралізовання та ослаблення військової та господарської відпорної сили України, став по стороні її ворогів і нарешті дня 11. листопаду 1922 р. поширив Рапальський договір на Україну, не зважаючи на голос цілого українського народу, який, від монархістів-гетьманців до українських комуністів, вже чотирі роки зі зброєю в руках бореться проти окупації. Цим самим НІМЕЧЧИНА СВІДОМО ВПЛИНУЛА НА ПРАВО САМООЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В НЕКОРИСНУ СТОРОНУ.

3. У гострій суперечности до всіх міжнародно-правних звичаїв дня 6. лютого 1923. зірвано відносини Укр. Нар. Республики до Німеччини в тій формі, що на зарядженне міністерства закордонних справ, не вичікуючи жадного судового рішення, узброєні КРИМІНАЛЬНІ ПОЛІЦАЇ разом з українськими большевиками вдерлися у будинок українського посольства й примусили мене, представника законного українського уряду, опустити його. При цім, наслідком недодержання наглядаючим урядником даного ним слова, большевикам дістались посольські архиви разом з державними грішми, а мої приватні річі опинились в руках чекистів.

Констатуючи ці факти, які ЛИШЕ ТЕПЕР безборонний український нарід збереже в своїй памяти, посольство законного українського уряду опускає німецьку державу...

Прийміть, пане міністре, вираз мого цілковитого високопошанування."

Цим останнім акордом закінчено пятилітній період ОФІЦІЯЛЬНИХ зносин між демократичною Україною та Німеччиною.

Око.

ЗМІНИ В ПРОВОДІ ГАЛИЦЬКОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО КОМІТЕТУ.

Львівський український дневник „Громадський Вістник" у виданню з 8. марта с. р. подає такий комунікат:

У второк 6. с. м. відбулось надзвичайне засіданне повного Тіснішого Народнього Комітету, на якому др. Володимир Бачинський вніс резинґацію зі становища голови Народнього Комітету. У своїй заяві подав він причини, які вплинули на його невідкличну постанову резинґації.

В довшій дискусії забирали голос: през. Ю. Романчук, о. кан. Стефанович, дир. М. Заячківський, др. Говикович, о. кан. Д. Лопатинський, др. І. Куровець, інж. Ю. Павликовський, Арк. Малецький, о. шамб. Городецький і богато інших.

Після сього Народній Комітет висловив др. Бачинському повне довіре і не приняв до відома його резинґації.

Мимо того др. Волод. Бачинський не відступив від своєї первісної постанови.

Народній Комітет висловив одноголосно свій глибокий жаль ізза невідкличного рішення д-ра В. Бачинського; зложив йому подяку за дотеперішню важку й відповідальну працю; а крізу на становищі голови розвязав в той спосіб, що покликав до президіяльних чинностий містоголови о. прелата Т. Войнаровського і д-ра І. Курівця яко його заступника. До Міжпартійної Ради Народній Комітет делеґував д-ра І. Курівця яко президента, о. прелата Т. Войнаровського яко заступника президента, і ред. М. Струтинського яко члена Ради.

ЗМІНА АДРЕСИ ГАЛИЦЬКОЇ МІСІЇ.

Звертається увагу на зміну льокалю Галицької Місії у Вашингтоні, Д. К. Всі писма проситься тепер посилати на адресу:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
Mutual Life Ins. Bldg. Washington, D. C.

ПРОТЕСТИ У СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Протест м-ра Колбі.

Бувший американський державний секретар (за часів Вилсона) адвокат Колбі, який є нині поранником Української Національної Ради, зажадав від Ради Амбасадорів у Парижі, щоб вона його вислухала перед рішенням справи східних границь Польщі й звязаної з нею справи Східної Галичини.

Рада Амбасадорів не згодилась на це жаданне, посилаючись на те, що вона не є судовим трибуналом, а тому не повинна вислухати оборони Колбі. Ця відповідь була зломанем слова, бо так Керзон, як і Роберт Сесиль обіцяли м-рови Колбби, що йому дадуть можливість висловитись.

Колби тоді звернувся до американського амбасадора в Парижі, щоб той допоміг йому добитись свого права та Рада Амбасадорів не звернула уваги й на цю інтервенцію.

М-р. Колби переносить справу на розгляд Ліґи Націй, перед якою він зложив формальний протест проти рішення Ради Амбасадорів.

Протест Совітської України.

Уряд Совітської України звернувся до держав Антанти з такою нотою:

„З часописів український совітський уряд довідався, що польське правительство звернулось до держав Антанти з пропозицією про точне установленне східних границь Польщі. З тих самих жерел видно, що ця справа заходами французького уряду вже є передана на обмірковання Ради Амбасадорів у Парижі й незабаром має бути вирішена відповідно з жаданнем польського правительства.

Совітський український уряд категорично протестує проти всякого рішення без його участи справи тих територій, що лежать у безпосереднім сусідстві з Україною й мають з нею багато спільних інтересів.

При заключенню Різького договору з Польщею Росія та Україна зреклися всяких прав і претенсій на Східну Галичину, становивши український кордон уздовж річки Збруч, що розділює Україну та Східну Галичину. Разом з тим підчас мирових переговорів у Ризі голова російсько-української делеґації Йофе повідомив мирову конференцію на загальнім засіданню 24. вересня 1920 р. декларацію ВЦІК-а з дня 23. вересня тогож року, згідно якої народами, що живуть у Східній Галичині, мусить бути забезпечена можливість вільно вирішити свою долю.

Факт окупації польськими властями та військами території Сх. Галичини, де людність на три-чверті є українська, уряд совітської України завсігди вважав актом насильства, навіть колиб його затвердила конференція алянтських амбасадорів. Ухвала антантських держав не може санкціонувати цього тидкого акту. Алянти, які підчас війни говорили, що вони борються за самоозначенне народів, по своїй перемозі поставили 4-міліонову людність Галичини, яка навіть за реакційного режиму Габсбурґів мала політичну, адміністраційну й культурну автономію, в умови далеко гірші ніж до війни.

Український уряд знає, що польське правительство хоче повернути тимчасову окупацію в анексію. Та цілий світ знає, що людність Сх. Галичини рішучо протиниться цьому замахови на його права й свободу. Відмова української людности від участи у виборах, масово еміґрація Українців та инших горожан Сх. Галичини на територію сусідніх держав, щоб уникнути затягнення до польського війська, частиові повстання цілих областий Сх. Галичини, — все це є доказом рішучого протесту цеї країни против анексії.

Анексія викликає обурення людности Східної Галичини, як і робітничих та селянських мас України та Росії. Тому український уряд уважає за свій обовязок піднести, що він уважатиме за недійсний і неправосильний всякий лад, який буде встановлено у Сх. Галичини без його згоди й без згоди самої людности.

(Підп.) **Раковський".**

Протест Совітської Росії.

У дипльоматичній ноті, яку совітсько-російський комісар закордонних справ Чичерин післав урядам Анґлії, Франції та Італії з приводу останньої конференції Ради Амбасадорів, є також один уступ про Східну Галичину. Між иншим, у ноті сказано:

„Коли доля Східної Галичини, населеної тим самим народом, що й союзна з Росією Україна, буде вирішена на шкоду совітським republикам, то наслідком цього виникнуть нові вогнища заворушень. Не можна гадати, що український нарід байдужо дивитиметься на долю частини того самого народу, населяючої Східну Галичину. Зреченне Росії та України від їх прав на території, положені на захід од їх нової границі з Польщею, не значає, що їм однаково, яка доля сніткає ці території".

Берлін, 17. березня.

Р—н.

ЯК ВИГЛЯДАЮТЬ СЕЛА ПІД БОЛЬШЕВІЄЮ.

В „Правді" комуніст кореспондент газети росказує свою подорож по селах. По його словам існує ДВА ТИПИ СЕЛА: одно голодне, яке уявляє таку картину: „Візжаємо в улицю. Засипані снігом сплять хати. Де-не-де димок. Ні душі. Не зустрічає нас навіть одна собака: минулого року всіх зїли, а тих небагатьох, що лишилось, господарі держать привязаними. Подекуди попадаються забиті ще з минулого року хати. Чекають свої господарві? Чи дочекаються? Соломяних покрівель мало. Більшість хат й будинків розкриті. Ворота нам росчиняє батько візника — найвисший старець в кожусі, одягненому на голе тіло. На дворі ні курки, ні поросяти". Кореспондент питає, як стоїть справа зі школою й довідується: учитель і шкільний сторож вже більш пів року не одержують з міста гроший і за науку беруть натурою. В результаті ДО ШКОЛИ ПОПАДАЮТЬ ЛИШЕ ЗАМОЖНІ".

Безпосередно після того кореспондент поїхав в сите село, яке не зачепив голод. Там він побачив: „ПОГОЛОВНЕ ПИЯНСТВО: на вулиці попадались 19—12-літні хлопчаки цілком пяні. ПЯНІ БАБИ, МУЖИКИ, ДІВЧАТА. Притягаючи загальну увагу, серед улиці борються дві старі баби. Заїзджу до місцевого совету. Пяний сторож заявляє, що совет „гуляє". Сміялась і плакала гармонія. Баби з якимось завзяттєм і надривом верещали пісню".

Належить ще раз підкреслити, що ЦЕЙ МАЛЮНОК СОВЄТСЬКОГО СЕЛА, даний не якимнебудь „контр-революційним" публіцистом, а АВТОРОМ КОМУНІСТОМ НА СТОРІНКАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ОРГАНУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ДОПИСІ

БОСТОН, МЕСС.

Куйте зелізо, поки горяче.

У. Н. Хор має добре заслужену славу найліпшого хору на світі. Тож не стану розписувати про те, що призвали йому і свої і чужі. Хочу тільки звернути увагу на прикрий інцидент, який приключився у нас в Бостоні, на другім концерті тогож хору.

Поминну це, що української публики було дуже мало, бо і так гала була переповнена Американцями. А прецінь варта було послухати українських пісень, співаних нашими соловіями, певне лучше, чим сидіти в „пулярмі" або за чаркою самогонки.

Та лишім це спорікнне. Дуже прикро вразило мене і других Українців, коли підчас концерту вийшла на естраду якась Москвичка чи Жидівка та промовила, що буде збирати жертви **на голодуючу Росію.** Притім вона сказала, що „менаджмент" і управа хору заявили свою згоду на цю „коллекту".

Гірко зробилося нам, що це український хор співає, а жертви збираються не на голодних на Україні, яких там міліони нуждуе, а на „голодну" Росію. Безперечно завинили і ми, що не подбали в пору о такі складки, але завинив також і „менаджмент", що не хотів пригадати собі, що на Україні потреба далеко більше помочі, чим на Московщині та **що це виступ не московського, а українського хору.**

Ми не обвинюємо членів хору і так само годні виправдати д. Кошиця, який певне має повязані контрактом руки, але жадалиб від д. менаджера, щоби на далі не вживав укр. пісні і укр. співучих сил для „адвертайзменту" і помочі Московщині.

Цей припадок нагадує мені наш старий гріх у всьому. При кождій роботі ми „пізні вставні". Як кажуть Словаки „мудри Русинак по обедзе", або як кажуть Жиди, що „дай Боже мені такий розум наперед, як має Українець відтак".

Коли могли збирати на Росію, чому не було нам використати поїздки хору на поміч нещасним на Україні? Чиж не потрібує більше помочі наша батьківщина, де міліони людий вмерли з голоду, де і тепер чимало гине ізза тої самої причини?!

Нарешті згадаю і те, що є доброго у нашій вдачі.

Це є суща правда, що ми винуваті у розпаді нашої держави. І на Великій Україні і в Галичині наші народні маси не підперли відразу свого уряду і народної армії, як слід.

І на споді і у верхах було чимало гріха і помилок. Ми завалили українську державу своєю нерішучостю і скупарством Своїх ми не хотіли ні слухати, ані дати, що їм було треба.

Аж коли прийшли вороги і стали забирати усьо, що їм попало в руки та ще до того катувати, мучити і вбивати, догадупалися ми, що вчинили страшний гріх проти себе самих. Не хотіли дати частки своїм, то мусіли віддати усьо ворогам. Не хотіли боротися за свою волю і щасте, то мусіли іти під розстріл ворогам або вступати до армій гнобителів-наїзників.

Нині ми розуміємо і бачимо свій страшний блуд, за який прийшла страшна покута.

Але у тім є добра наша вдача, що коли спохопились, хоч і пізно, ми не здаємося ворогам. Ми не ліземо і не поліземо ніколи у ворожі ярма, хочби вони і медом були посмаровані. Ми програли на всіх точках: програли в отвертих війнах, програли на дипльоматичних дорогах, програли з усіми протестами і виказами нашого слушного права.

Тільки в однім ми виграли, а саме в розбудженню нашої національної свідомости. Ми побачили, що наш найбільший гріх це некарність, це поломне свого власного, народного фронту. Ми навчилися найважнішої річи, а це льояльности, зелізної вірности своїй державі. А у тім і вся суть!

Коли наша влада перетвориться на всеукраїнську революційну, коли стане до рішучої активної росправи із ворогами, вона найде вже нині наш загал готовий хочби життя віддати за українську державну ідею.

Наш народ це той метал, що потрібує богато огню, щоб мож із нього кувати. Уся біда, яка сплила морем великого горя на Україну, це той жар, який підготовив нашу суспільність.

Нехайжеж наш уряд хлепле той готовий метал, поки він тепляй!

Н. Давнскиба.

БАЛТИМОР, МД.

Віче.

Дня 25-го марта відбулося протестаційне віче в Кортіз Бей, Мд., в гали церковній. На віче зійшлися люди із Кортіз Бей та Балтімор. Віче отворив д. І. Бойко і представив зібранним ціль зборів почім запросив, щоб вибрали президію до переведення віча. До президії вибрано д. І. Бойка предсідателем, Й. Семенюва секретарем і Демка Легунич касієром. По виборі предсідатель забрав голос і в своїй одногодинній бесіді зясував поведение ляцьких прислужників, які хотять запротоpити нас в ляцьке ярмо, це питаючися нас чи ми на таке годимося. Рівнож завзивав всіх, щоб не тратили надії, бо ми недамося ніколи закувати в неволю.

По тім забрав голос Й. Семенків і представив зібраним, що наша праця ніколи не піде марно, що з тої праці яку ми дотепер робили вийде ця користь, що вона освідомить і злучить увесь український загал. Тільки витревалости і не опускати рук! Він вказав, що кождий нарід мусить провадити борбу з ворогом так довго, поки не виборе собі свободу. Так само і ми мусимо робити. Кождий чоловік, коли сповне народний обовязок, остає записаний в історії і в памяти грядущим поколінням!

Відтак вічевики одноголосно рішили, щоби вислати ексаресові листи з протестами до президента Гардинга, до секретаря Гюза і до амбасадорів. Разом вислано 6 листів з протестами проти віддачі Галичини. По тім наступила збірка на народні цілі. Сколектовано $17.25.

Зложили отсі: В. Приймак і А. Кармазин по $2.00; Надя Паньовська $1.75; В. Чорний $1.50; Пц Войтович, Я. Семенків, А. Будагазий, І. Бойко, І. Саплевий, Ігнатій Ладна, О. Шандровський, Ю. Ковальчук, Й. Семенків, Д. Лебунець по $1.00.

По зібранню колекти відповідано „Не пора Москалеви й Ляхови служить!" Поміж вічевиками було і кількох латинників, які співали разом із нами завзято, за що їм спасибі. Це вказує, що і латинство не загасить у нас народного почуття.

Й. Семенків.

АЛЛЕНТАВН, ПА.

Збираймо, жертвуймо!

Наче жебрачка стоїть Україна, обдерта, зрабована лютими ворогами. І найлучші діти тиняються скитальцями попід чужі плоти, заповнюють тюрми або чекають на смерть від катів.

По вулицях штигулькають на кулях бідні українські інваліди. Утратили здороале за свій нарід, а тепер переносять крайну нужду, бо нарід за них призабув.

Тисячі сиріт і вдів нещасних в кождій околици.

Виснажений війною, здертий драчками, народ, у краю, не годен дати помочі. Тут поміч мусимо дати ми, Українці в Америці.

Надходить Великдень, час загальної радости.

Ой кілько сліз виллеться на Україні у це величне свято! А кілько уст буде багнути хоч кришки хліба!

Сестри, Браття! Не забудьмо за бідну нашу Вітчину! Складаймо, жертвуймо щирим серцем і щедрою рукою! Це роспочався передновок, найтяжший час для хліборобів. Кождий мусить так скупити, щоб вратувати себе і родину. Хтож може тим, що самі не горні помочи собі.

Чи мають проклинати нас, чи благословити? Чи отвориться наше серце, чи замкне на голос їх умильної просьби? Хай кождий пішле свій дар своїм, що у тяжкій потребі, хай кождий пішле жертву нещасним із свого села та околиці. А крім того складаймо загальну складку на інвалідів, на вдови і сироти, на нелобитків нашої армії, на бідних студентів, на голодуючих письменників, на усіх бідних, та нещасних, що просять у нас помочі.

Хай цей Великдень не буде святом паски, ковбас і муншайну, а святом справедливого Воскресення. Поскупім собі ласощів і гарного одіння, а заощаджене віддаймо „меншому братові, меншій сестрі".

Це буде справдішний Великдень правдивої обнови нашого духа.

Українці! Не пора на гучні забави і веселість, коли перед нами наш роспятий Народ. І слізми не докоаємо нічого. Для нас, в Америці, тільки одна дорога, а саме дорога такого жертвовання, яка пристоїть народові, що бажає і варта волі.

Замкни уста для чвенгтної бесіди, а руки. Не трозя ворогам, не кивай пальцем в чоботі, а дай достойну тебе і твого народу жертву на кращу йому долю і свободу.

Там піде боротьба, а відси на ню гроші.

Чи бачимо тепер, якої нам складки потреба? Не дукавмо перед собою, бо не ошукаємо ні Бога ні Батьківщини, ні навіть себе самих. Наша жертва мусить бути така, як і в других народів, що боролися за своє. Коли хочемо мати рівне з ними право, порівняймося і з нашими обовязками!

Лев Хома.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Звіт з концерту.

Заходом тов. Будучність в Нюарку, Н. Дж., дня 17-го лютого відбувся концерт в честь поляглим борцям за самостійну Україну — борцям, котрі упали за Україну працюючих, але самостійну. Чистий дохід з концерту призначено на половину, Голодуючим на Великій Україні і на боротьбу у Сх. Галичині. Помимо контр-аґітації тайної і явної із боку наших „нюарських большевиків", які аґітували проти концерту, мотивуючи тим, що мовляв вони роблять концерт у користь контра революціонерів, яких большевики побили, помимо всякої терешкоди, учасників була повна гала. Концерт відбувся вдоволяючо.

Загального приходу з концерту було $186.62, розходу на концерт було $125.22, чистого приходу осталось $61.40.

Підчас перерви між першою частиною програми а другою, тов. Корпан візвав присутних, аби зложили добровільні датки голодуючим на Великій Україні і для тих, що борються безпосередно проти Польщі у Сх. Галичині. На цей зазив присутні зложили $41.10, так, що разом всіх гроший з концерту і добров. датків було $102.50 З того вислано половину голодуючим на Велику Україну ($50 в долярах) оплата $2.50 разом $52.50, а другу половину $50.00 передано на руки місцевому боєвому комітетови число 2, котрий має переслати з рештою гроший, які збирає і посилає на допомогу тим, що борються в Сх. Галичині. Гроші голодуючим післані через берлінський допомогоовий комітет, на руки В. Винниченка.

Евг. Завричук, скарбник.
Н. Козуб, писа.

Додаткове слівце складача. — Московські ступайки, побачивши, що не вдалося їм розбити конкурсу, понаписували повно лайок до своєї нюйорської памяфинції. З великою радістю цей гадючий орган московських хрунів надрукував аж кілька разів „критику". Замість відповідати широко і довго, ми скажемо, що розумний чоловік іде до своєї цілі та не задержиться, коли миршава собака вискалить проти нього зуби.

НА ФОНД РІДНОЇ ШКОЛИ.

(Через „Свободу")

На хрестинах у п. Гавриїла Дашкоа зложили дар на Рідну Школу у Львові (прислав Д. Атаманець) слідуючі: Д. Атаманець, Ґриг. Чикало, Мар. Балабаш, Ол. Галаса, Петро Вінярський, Іван Пак, Дм. Гнїздор, О. Конюк, Мак. Стосник, Гавриїл Дашкін по $1.00; Іван Кічмар 50 цент. — Разом $10.00.

Попередно оголошено $198.85

ДОСІ ЗІБРАНО $209.35

ПОКЛИК

до однослічан громади Печенії, пов. Перемишлянн.

Дорогі Земляки!

Світова війна знищила всі наші здобутки, на котрі складалися сотки літ. Поннщено все майно приватне, громадське і церковне. Війна не оминула і нашого села. Російська армія, уступаючи з нашого краю, переходячи через наше село, забрала з дзвиниці всі дзвони, окрім іншої заподвиної школи. Останніх ми тепер дзвонів, а відомо нам тім, що нема дзвіниць задзвонив, ми знали, що се або свято або оповіщ. яку сумну вість про смерть котрого з наших членів громади. Нині громадяни села Печенії не суть в стані купити дзвонів для свого храму Божого. Тому віднесись до нас з просьбою о поміч, і вже зложено кілька десяток долярів. Отсею дорогою підписаний комітет відносить до всіх однослічан села Печенії, щоби жертвували відповідну жертву на дзвони і надсилали на адресу касієра: Романа Кузьма, 48 Grand St., Brooklyn, N. Y. Коли зберемо більшу суму, відошлемо до нашої громади, а виказ жертводавців оголошено в часописях і зашлемо до краю. Ми віримо, що жаден член нашої громади не лишиться від жертви на цю цель.

КОМІТЕТ:
Роман Кузьма, Андрей Васильків
Никола Крап.

МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ ПРО РОЛЮ ЗАХОДУ У ЗЄДНАННЮ ЦЕРКОВ

Читаємо у віденському „Українському Прапорі":

Митрополит Кир Андрей Шептицький мав 18. лютого сі. р. у Папському Інституті для Східних Справ у Римі конференцію над основними точками при поворот України в Росії до єдности з Римом, під заголовком: „Роля Заходу у Зєднанню церков".

Саля була набита. Кардинали Ванутелі й Ваґонезі, епископ Іса Пападопульос, асесор Конґреґації для Східних, епископ Канади Никита Будка й инші епископи, енерали чинів, ігумени, священики, студенти української, грецької і инших колеґій, численні польська колонія з урядовим представником Польщі, представник українського правительства п. Барвінський, — взагалі представники найріжнороднійших народів світа були там заступлені незвичайно численно, щоб послухати достойного прелеґента.

Митрополит — у грецькій рясі — прийшов на кулі, бо є слабий на ноги. В найбільшім скупленню слухали всі відчитку виголошеного ясно, елеґантно, з прецизністю у ченого і знавця справи, якого кожде речення виявляло велику науку й дуже та відвагу апостола у службі церкви та спасення душ. Дехто почув на сім відчині багато доси незчуваного, несподіваного, а то й гіркого.

Наперед звернув Митрополит увагу, що відірвані від єдности з Римом східні церкви стоять бліще до Риму, чим протестанти, бо протестанти відкинули весь церковний авторитет, а неєдинані церкви Сходу, з Азії і греко-славянські, задержали авторитет, здмовляючи лише послуху папі римському. Їх поворот до Риму, і то масовий, є не без підставн сподівний і тому до нього треба приготовити все, щоб його улекшити.

Перше, що треба тим незєдиненим сказати і привести їм на ум, щоб у се повірили, є те, що можна злучитися з Римом і стати католиком, не приймаючи нічого латинського, але задержуючи вповні свій питомий обряд. Бо се, що їх стримувало і стримує ще нині на дорозі до Риму є страх перед латинізацією. А відомо, що Східні тримаються завзято своїх боткьівських традицій і обрядів, які до того стоять у тісній звязи з національністю.

Великий крок вперед до сього зробив був Папа Лев XIII. у славній енцикліці: „Гідність Східних". У ній поставив сей великий Папа ясно засаду, що Схід має навертанися Східними шляхами Сходу, для себе самих, а не на латинський обряд. Східні обряди мають бути задержані. Але спеціяльно в Росії ставали сумнів, чи те, що Папа Лев XIII. постановив, стосується також до них. Місіонарі говорили, що сумний досвід з польськими впливами в напрямі польонізації і латинізації серед зединених Українців від XVI. століття, стоїть перед Росіянами ю незєдиненими Українцями як історичний факт, і сього витворилась там поважна перешкода до зєднення. Засаду Папи Льва XIII. треба строго приноровити тепер, ясно зазначуючи, що грецький обряд лишиться ненарушений. Інакше непевність що-до засад попсує велике діло і щирий їх наклін до Риму в самих початках.

Деякі латинські місіонарі й не думають про те, щоби грецький обряд лишився ненарушений, терплять його лише на якийсь час, і думають, що наверненні маюють принити з часом обряд латинський. Забувають у своїй ревности католицький, що обряд латинський не є католицький, бо цілий світ його не придержується. Віра, сьв. Письмо, сьв. Тайни, головство церкви — се все є католицьке, значить, одно на цілий світ, а обряди є ріжні, хоч латинського обряду придержується найбільше католиків і сам Папа. Але до сього ще треба додати, що зза того не можна говорити, що обряд латинський є ліпший, ніж скажім, грецький, бо всі обряди є однаково добрі для тих, що їх придержуються і всі повинні зберігтися у своїй питомій красі й чистоті.

Ще одна прикра справа потрібує висвітлення. Деякі місіонарі лишають тим, що їх привели до зєднення з Римом, волю по-до того, якого обряду хочуть придержуватися. І тим Ісус Христос: любовію і посвятою. Що тим зєднав собі серце всіх і виявив найкращу рису католицької церкви всім незєдиненим, се ясне. Туди і всім місіонарам дорога, а любов, скріплена Божою ласкою, поведе діло до певного успіху.

Н. Б.

ПОСЛІШНА ЇЗДА

ДО ЕВРОПИ РЕГУЛЯРНИЙ відїзд що суботи. Корабель виходять з доку ч. 3 і 4 у Гобокен. Великі посліпні шифи. Добра пожива — простірні каюти. Зробіть свою подорож вигідною на Ю. С. Говерментовських кораблях.

Президент Рузевелт 21. цвітня
Президент Гардінґ 12. мая
Джордж Вашінґтон 19. мая

Пишіть за інформаціями відносно відїзду, ціни і т. п. до:

UNITED STATES LINES
45 Broadway New York City
Managing Operators for
U. S. SHIPPING BOARD

ПОЗІР! NEWARK, N. J. ПОЗІР!
Заходом Укр. Тов. Тернопільщина
— відбується
В СУБОТУ, 14. ЦВІТНЯ 1923 Р.
в гали-під ч. 52 West St., Newark, N.J.
з наручними і добрими силами, представлене в одній дії
ЖИВИЙ МЕРТВЕЦЬ
ДІЕВІ ОСОБИ:
Поблизаний, чоловік літ 55...П. Козак
Сенько, його постолий молодий хлопець.....С. Ґриєжаний
Гаврило, робітник, придурковатий.....А. Желіньский
1-ший міліционер.....Йосиф Крук
2-гий міліционер.....Микола Коцай
Режісер добр. Григорій Карпалюх.
Представлене єсть получене з концертом гармонійним в честь І. Франка
Дірігент концерту проф. Андрій Доманенек і його помічник.
В концерті візьме участь 5-літна українська дівчинка, котра відтанцює козака.
По концерті бань до пізної ночи.
Початок о годині 7.30 вечером.
ВСТУП 40 ЦЕНТІВ.
Половина чистого доходу на інвалідів з старих краю.
Українці і Українки! Запевняємо Вас, що такої забави і Концерту Гармонійного ще в Нюарку не було. За добру забаву ручить
84,85,87 КОМІТЕТ.

ПИСАНКИ.

Спекла мала д' Великодню
Біленькі паски
А я купляю собі фарби,
Свишу писанки.

Розпишу я на писанках
Квітки, ялички,
Розмалюю, роздарую
Межи дівочки.

А братови маленькому
Дам писанки дві,
Щоби ними карбулив ся,
В шовковій траві.

Марійка Підгірянка.

З КРАЮ.

Як колись в Африці.

(Виняток з листу).

Полюхів, Галичина.

...Тут у нас, в Галичині, як сам знаєш... Рекрутів ловлять, як „гицлї" псів. По ночах ходять жандарми і „полюють" на хлопців. Хоч зимно, парубки втікають простоволосі, напів голі, босі. Котрих зловлять, замикають до зимних товарових вагонів і везуть як худобу на зарізь. Трапилося вже нераз, що наші хлопці порозбивали вагони, побили і розоружили вартових та повтікали в світ за очи.

По краю гуляють ватаги узброєних людей, як у Росії. По селах розїзджають уланы, які виловлюють не тільки рекрутів, але і таких, що вже не є у тім віку.

Кажуть, що їх вивозять до Франції на роботу. Як довідаю ся лучше, то докладно тобі про це напишу. Як це правда, а всі так само говорять, то у нас, в Галичині діється тепер так, як колись в Африці. **Ляхи ловлять невольників-Українців і продають їх Французам.** Вони при тій своїй „роботі" рабують, що тільки попаде їм в руки. Здирають навіть з людий блюзи, чоботи, сподні, забирають гроші, харчі, усьо, що тільки собі способають. Приїдуть ті звірюки насилують дівчат і поводяться пекне гірше, чим колись дикуни з Азії пару сот літ назад.

(Далі приватне).

ВИ НЕ БЕРЕТЕ ЖАДНОГО РИЗИКУ

— КОЛИ БЕРЕТЕ МОЛОКО БОРДЕНА РІД А.

ВОНО ПЕВНЕ, ЧИСТЕ ТА ЗДОРОВЕ І ДОСТАВЛЯЄТЬСЯ ВОНО ВАМ ОХОРОНЕНЕ ПІД КОЖДИМ ОГЛЯДОМ.

ЗАМОВЛЯЙТЕ МАСЛО І ЯЙЦЯ У ДОСТАВЦЯ МОЛОКА БОРДЕНА

BORDEN'S
Farm Products Co. Inc.
Telephone BERGEN 1127

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДЕПОЗИТ
в певнім, добрім банку є Вашим найліпшим приятелем. Вкладайте свої ощадности особисто або почтою до
BOSAK STATE BANK
SCRANTON, PA.
Посилаємо гроші до краю скоро і дешево.
Продаємо шифкарти і помагаємо спровадити родину з краю.
Викінчуємо краєві нотаріяльні і правні справи всякої натури.
Тут витає Вас все приятельська порада і чесна українська
ОБСЛУГА

ПОЗІР! PITTSFIELD, MASS.
Сотня 16 Січ. Орг. відограє перший раз цего року на причуд гарну драму в 4. діях а в 5. відслонах під назвою
БОНДАРІВНА
В СУБОТУ, 14. ЦВІТНЯ 1923 Р.
в українській церковній гали при стрїті Грелак Терес.
Початок точно о годині 7.30 вечером.
Вступ $1.00, 75 і 50 центів.
Проситься всіх прибути і побачити гарну драму, якої еще не бачили. За представленя відповідає
84 Січова Старшина.

ROCHESTER, N.-Y.
Заходом Ц. Ратункового Комітету складаючогося з укр. товариств — устроюється —
ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 14. ЦВІТНЯ 1923 Р.
в Італійській гали під ч. 472 N. Clinton
Початок балю о годині 7.30 вечер.
ВСТУП 35 ЦЕНТІВ.
Запрошується укр. громаду міста Рочестер взяти участь в балі 14-го цвітня, чим причинитесь до помочи укр. громадянам, котрим грозить голод тілесний і духовий як в Галичині так і в Радянській Україні. За добру забаву ручить — КОМІТЕТ. 84-85

25% ОПУСТУ!!!
СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читає той більше знає

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жаліли гроша на піддержанє своєї літератури, не жаліли часу на читанє книжок, ве дивлячись обопітно на просвітні потреби. Не дивно отже, що й відносились висше від инших народів.

Нам треба памятати се, що й вони колись стояли низше, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. Де сього ми запізно. Одначе сього ми потребуємо зараз, а не колись. На світі красше стане, єсли народи будуть менше більш однаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого рівно трактувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед Вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Книгарня „Свобода" (Української Народного (Союза) зробила богато для просвіти українського народа, від часу свого основаня. Нехайже і дальше Українці поширюють її і замовляють книжки від сего найбільшого видавництва української літератури в Америці і взагалі в Канаді.

КНИЖКИ РІЖНОГО ЗМІСТУ.

(Твори зазначені звіздкою (*) є друковані в Америці, згадано в Канаді; твори зазначені хрестиком (†) вийшли друком у старім краю; твори без жадних знаків є видані „Свободою").

* Абу Касимові капці, арабська казка І. Франка 30
Ad astra і инші новелі, нап. О. Шевчук 20
* Амалоцка або дочка дебрів, оповідання з боїв між Европейцями й Індіянами 20
Американські тресті. — Коброк (казка). — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі 15
* Аритметичні правила А. Чепіги (перебіла В. Верниволя) 10
* Багдад, Вавилон, Ниневія, подорожні оповідання Сиєна Гедіна, з ілюстрациями 45
Байки Езопа для українських молодощів, переповів Л. Селянський, з ілюстрациями, брош. 20, опр. 30
Байки Івана А. Крилова в перекладах І. Франка, Богдана Лепкого, Володимира Верниволи, переклавши Б. Л. з ілюстрациями 40
Байки Івана де-ля Фонтена, переклав Г. Сенжевський, брош. 20, опр. 30
Байки Леоніда Глібова, з портретом автора, передмовою Б. Л. з ілюстрациями 20
Байки небивалі 10
Батьківщина й инші оповідання, Ів. Франко 25
Біблійні повісти від початку нового завіту (сьв. образками), написані священиком О. Л. опр. 1.50
† Біблія, сеєте письмо старого і нового завіту, у перекладі українсько-руському, переклав П. О. Куліша, І. С. Левицького і д-ра І. Пулюя, в полот. оправі 3.00
Біля машини, оповідання В. Винниченка 10
Блаженний чоловік і инші оповідання 15
Блискавиці, суспільна студія і Жовтневі оповідання, Мих. Яцкова 50
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фальшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі 15
Боги жаждуть крови, нап. Анатоль Франс, з французької мови переклав О. Пашук 75
Борба світів В. Велса 40
† Боротьба о сонце 5
Борці за правду, повість А. Кащенка 50
† Борці за правду, історичне оповідання А. Кащенка, видання 4-те 45
† Брати Моуглі, оповідання з життя дитини між звірами, Р. Кіплінґа (переклав Ю. Сірий) 45
* Букварь для дітий першого року науки (Народна Школа, перша часть), опр. 50
* Букварь Дм. Андрейка 50
* Варвара Убрик, опов. з життя в монастирах 40
* Варіят з 1900 року. — 2. Вірші. — 3. Мій фортепянний фільмик, драма на 4 дії, В. В. Бабієнко 35
* Великий сонник 40
Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців 25
Весела книжочка, з 17 образками. Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий 35
Веселі вірші, С. Руданського 10
* Ветерина, або як лечити і плекати домашні звірята, збірка і переклад з українських, англійських, німецьких і французьких джерел, Ілярій Ілярій, 1908 рік, 60 ц.
* Вечері на хуторі біля Диканьки, повісті Миколи Гоголя 45
* Вибір поезій, О. Федьковича 10
* Відвідачиса, оповідання з козацької давнини, А. Чайковського 1.00
* Відмілодженна, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками 10
* Відродженне, роман з Зола часів, гр. Льва Н. Толстоя переклав В. Сімович) 2.25
* Відродженне, роман Льва Толстоя, переклав Василь Сімович, з портретом автора і з передмовою перекладчика. Друге, виправлене, з текстовою реставрацією Б. Боднарського зрівнане видання. Три частини в двох томах. Брош. 2.25, опр. 2.75
* Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка 20
Вільний чоловік і инші оповідання, Ст. Костіва 40
Вічний співаник 40
* Вічний Жид 10
* В затінку й на сонци та инші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, опр. 50
В неділю рано зяле копала, оповідання О. Кобилянської 10
Вода в природі. — Умірковний та шкідливий. — Винниченка. — Заграй. — Останки „Фортуниюк". — Дні нашої слави і недолі 20
* Вступ до метафізики, нап. Анрі Бергзон, пер. Евген Яворський 35
Вся людська твар з хвалою прийде й инші оповідання 15
В гумені, оповідання, Л. Андреєва 20
* Гайдамаки Т. Шевченка 50
Гайдамаки Тараса Шевченка, видання ілюстроване артистом А. Г. Сластьонко, велика національна книга (134 ст.) в карт. оправі 3.50, в полот. оправі 5.00, в люкс. оправі ... 6.00
Галицькі анекдоти, гумористичні оповідання, Мст. Руса 10
Галичина в житю України др. М. Лозинського 25
* Галка смерти. Свобідно за Марк Твейном переклав В. Державуку 5
* Гарна Історія о терпеливій Олені, донці Антонія, турецького цісаря з Константинополя 20
Гаси огонь, поки не розгорівся й инші оповідання 20
* Герой капітану Антоні Сінклера (переклала Н. Романович) 30
Гетьман Мазепа. Дуже поучакова книжка з ілюстрациями 25
* Гіпнотизм і суґестія в 2-ох частях 40
* Голод, оповідання, В. Винниченка 5
* Гордий цар, Про царенка Івана та чортову дочку, українські народні казки (зі збірника Ал. Ґрудецької), з 5-ма малюнками Ю. Магаринського 20
† Гостинні, збірка фейлетонів, Миколи Синєжаніна 25
† Граматика української мови для самоначитання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з одмінами й додатками. Написав др. Василь Сімович. Брош. 3.25, в полот. оправі 3.75
* Грішники, роман-хроніка, О. Я. Конського 80
* Гумор і сатира 25
† Гуморески, нап. А. Аверченко, пер. з російського, брош. 20, опр. 30
Гумористичні оповідання О. Стороженка 10
Гуцулй й Гуцульщина Г. Хоткевича 25
Геновефа, оповідане про книжну невинно засуджену на смерть 30
† Геновефа, оповідане для народу, переповів Антін Яворівський, з численними образками
† Географія Ю. Левицького, в опрасі 80
† Голка, оповідане, Г. Майрінка (переклала В. Левицький). Брошур. 1.25, в оправі 1.50
* Дарвінізм Еміля Ферріера (переклав з франц.) 80
Два брати (з байок) Братів Ґрімів 35
Два мужі — одна жінка, оповідане Е. Золя (переклав Ом. Ревюк) 40
Дві могили, оповідане з сибірського життя І. Корнієвського 10
* Дві староруські повісти про сьв. О. Николая, нап. др. В. Щурат, з 3-ма ілюстрациями 15
* Девять братів і десята сестриця Галя, Марка Вовчка 20
* Девять братів і десята сестриця Галя, оповідане Марка Вовчка 20
Де любов, там Бог, оповідане, гр. Л. Толстого (переклав Ка-Сірий) 10
* Дещо про Україну 10
* Діявольська сопілка, або як ксьондз Шмідт замордував Анну Чайлдер 25
Для домашнього вжитку, повість, І. Франка 85
* Доля України, вірші, Дм. Штоґренка 15
Домашня кухня, або як варити і печи, Леонтина Дурдинської, в 2-ох частях 1.00
* Домашний лікар, М. М. Белегая 75
* Достойно єсть, збірка в Шевченкові роковини 15
* Думки Тараса Шевченка 20
Дяк, оповідання, Марка Вовчка 20
* Еволюція в образах, Д. Гора 1.25
* Евстахій, повість з перших віків християнства, Хрістофа фон Шмідта 30
Електричність, В. Ґ. Кемпбеля 35
* Есперанто, український підручник міжнародної мови 40
* Єзуїтська преподобність, історичне оповідане, Ор. Левицького 25
* Єлисавета, мученниця на царській престолі, з німецького переклав М. П. В. Ясенівський 60
* Жителі Марса, Вол. Гернівонича 10
Життє, зарібки, організації і т. п. в Злучених Державах 15
* Житєпись чорта, М. Шустакевича 15
Жінка і її значінє в суспільним житю, Сільський хірург (3 ілюстрації). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі 15
Жовнір; Оферма, оповідання з війск. життя 10
Журавлі й инші оповідання 15
* Завдання нової школи, нап. др. Густав Вінекен 15
За правдою, нап. Ів. Весоловського 5
† Залісє, повість Осипа Маковея, друге справдешне видане, брош. 1.00, опр. 1.25
* Замітки про сільське господарство Вол. Ніколкого 35
† Записна книжка, оповідане, В. Винниченка 5
* Запорожська слава, історичне оповідане, А. Кашенка 50
† Запорожці, казка Івана Нечуя-Левицького ... 20
* За рідний край, оповідане з часів Хмельниччини, Н. Бурлаки 30
За сестрою, оповідане з козацької старини, Ант. Чайковського 35
* Захар Беркут, образ громадського життя карпатської Руси в 13-ти віці, др. І. Франка ... 50
† Захар Беркут, образ громадського життя Карпатської Руси в XIII. віці, повість Івана Франка, брош. 1.25, опр. 1.50
† Земля, повість Ольги Кобилянської, брош. 1.75, опр. 2.00
† Збірка „Шевченко Слова" на перший рік видання, в подоні 1916 року 10
* Збірка оповідань для української молодіжи ... 40
* Збірка повісток 20
† Збірник народних пісень і дум, брош. 50, опр. 65
† З великих днів, поема, нап. О. Кобець, з образками 15
† З вершин і низин, збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Звіяле листє" й „Великі роковини". У біографічним нарисі Івана Франка (нап. Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій. Брош. 2.75, в полот. оправі ... 3.40
† Звідки взялися і що значать назви „Русь" і „Україна", др. Л. Цегельського 30
† Звуколірність, поезії Клима Поліщука, книжка друга 10
† З Дніпра на Дунай, оповідання для юнацтва з часів скасування Запорожської Січі, А. Кащенка, видання 3-те 40
† З життя перелісного чоловіка, про життя перевісних і сучасних дикунів 35
† З журбою радість обнялась, збірка віршів, О. Олеся 60
† З культурного життя України, нап. др. Зенон Кузелі 10
† З ласки родини, повість в 3-ох частях, др. А. Чайковського 1.50
Знанне життя, др. С. Демидчука 30
† Зоологія для вищих початкових шкіл та гімназій з багатьома малюнками та барвними таблицями, нап. др. Іван Раковський, брош. 50 опр. 75
† З родів вільного (з ілюстрації з европейської історії) оповідання, і инше про старий край і Америку, 1908 рік 10
† З теренів сьвітової війни, що діялося і діється, з нашого погляду, нап. Ів. А. Крістенсен, пер. Мих. Лозинський 65
† З філософії поезії, нап. др. А. Крістенсен, пер. Мих. Лозинський 65
† Іван Дурак та инші оповідання, гр. Л. Толстоя. 25
† Іван Кониченко і инші оповідання 20
† Іван Франко, біографічно-літературний нарис 20
† Із звірячого царства, перша сотня найкращих казок. Зібрав В. Державука 20
* Ікона Пречистої Діви, оповідане для народа, нап. Хрістоф фон Шмід, пер. Вас. Мереньків 10
Ілюстрована збірка. Вуси (3 ілюстрації).—Катерина (3 ілюстрації). — Він і Семірамида (2 ілюстрації). — Лист турецького султана запорожським козакам. — Відповідь запорожських козаків турецькому султанови (1 ілюстрація). — Алькоголізм і діти 20
† Ілюстрована історія України в 2-ох томах, М. Грушевського, в оправі 3.25
† Ілюстрована свята інквізиція, страшна смерть за віру в Бога 50
Ілюстроване українське письменство в житєписах, др. М. Пачовського 35
† Індустріяльний юніонізм Даниїла де Леон і Промова В. Дебса 25
† Інститутка, оповідане Марка Вовчка 20
* Історія боротьби віри з наукою Дж. Дрепера (переклав з анґлійського М. Павлик) 1.50
† Історія Греції та Риму для школи й самоучки, у 46 малюнками й 3 картами, написав М. О. Ковальський 65
Історія заложення Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сміються з Ноя. — Як Сибіжа щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на земли (індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі 15
* Історія Московщини до Петра Великого 40
* Історія о золотокрилім ящику 10
* Історія парижської комуни 15
* Історія про гарну Магелону, оповідане з давних часів, і Про зводів у селі Гайвинці, оповідане, П. Куліша 25
* Історія про Луцю Залиявіка, Ів. Наумовича ... 30
* Історія про малого Пиднпка 20
* Історія про скорту баба 20
* Історія про трийцять одного 10
* Історія України-Руси, з образками, нап. Олександер Барвінський, з додатком геоґрафії українських земель 40
* Історія української громади в Раштаті, нап. Омелян Терлецький, з ілюстрациями 1.75
Казки братів Ґрімів, з передмовою, портретом автора і малюнками в тексті 20
† Казки братів Ґрімів в чотирох томах з 180 малюнками, том I. 60
† Казки Вільгельма Гауфа, з 86-ма малюнками, частина перша (шість казок) 60
† Казки Вільгельма Гауфа, з 82-ма малюнками, частина друга (пять казок) 60
† Казки про Циганів 40
† Кайдашева сімя, повість, І. Нечуя-Левицького 60
† Кайдашева сімя, повість Івана Нечуя Левицького, з портретом автора і з передмовою Василя Верниволи, брош. 1.25, опр. 1.50
† Каменярі, журнал студентського кружка за рік 1919 75
* Камінна душа, повість, Гната Хоткевича 1.50
* Канівський Перевіз, нап. Р. Яснечук 25
* Карл Маркс, його житє і наука, Еміля Гекера 15
† Кармелюк і Невільничка, оповідання Марка Вовчка 20
† Кармелюк, Невільничка, оповідання Марка Вовчка 20
† Катехизм о Конці Кривда 20
† Катихизм християнсько-католицької релігії, І. третий виданє, 1908 рік 40
Кльоц Ґе і другі оповідання 20
* Кляса проти кляси, Л. Мартова 25

(Дальше буде).

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ. — Кождий замовлений книжки повинен виписати виразно ані, титули книжки, які кому подобались і обчислити загальну належитість за книжки. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий мані-ордер. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладнійше. Мешкаючі по малих місцевостях повинні при замовленню книжок посилати 10 центів на редиґестр. За недоручені книжки коли замовляючий не прислав на редиґестр 10 центів, книгарня не відповідає. — Замовлені книжки висилаємо відпорутною почтою. Гроші належить посилати наперед.

КОЖДИЙ, ХТО ЗАМОВИТЬ НАЙМЕНШЕ НА 5 ДОЛ. ДІСТАНЕ З ПОДАНИХ ЦІН ЧЕТВЕТИНУ (25%) ОПУСТУ.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ЗАНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖИЮ КНИЖОК, ДАСМО ЗНАЧНИЙ ОПУСТ.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий мані-ордер на імя, яке подано у повищій адресі:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НА УКРАЇНУ
WHITE STAR LINE
З Ню Йорку до Саутгемптон
Homeric.....Apr. 14, May 5, May 26
Majestic.....April 21; May 12; June 2
(найбільший в світі корабель)
Olympic.....April 28; May 19; June 9
Скорі получення до Балтійських портів.

AMERICAN LINE
До Ліверпуль, Шербурґ і Ґамбурґ
Manchuria Apr. 19 "Mongolia May 3
Нові, нові третої клясси кораблі.
Minnekahda (3rd class) ..... May 10
Получення на другій стороні до Балтійських портів.

RED STAR LINE.
Ню Йорк, Ланнант, Шербурґ, Антверп
Belgenland Apr. 18 ..... Lapland May 2
Zeeland Apr. 25 ..... St. Paul June 6
Добрий харч. Осібні кабіни. Умірковані ціни для Ваших приятелів приїзджаючих до Америки. По інформації вдайтесь до місц. аґентів або до:
PASSENGER DEPARTMENT
No. 1 Broadway, ... New York

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ СКЛАД В НЮ ЙОРКУ
Велика виробка машин Коломийів і всяких інших компаній як модель L-2 $175.00, тепер $140.50; K-2 $150, тепер $124.50; H-2 $140, тепер $112.50; G-8 $125.00, тепер $92.50; D-2 $60.00, тепер $45.50; A-2 $30.00, тепер $22.50.
Гарантія на машини 10 літ, тому вкористуйте ся нагоди дістати добру машину за дешеві гроші.
Маємо також на складі дуже гарні рекорди всякого рода. Приймаємо замовлення з провінциї, менше як на 6 рекордів. Приймаємо поправки машин та инших інструментів.
W. SHEROFSKY,
116 E. 3rd Street ..... New York, N. Y.

NGL NORTH GERMAN LLOYD
КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ
для Ваших приятелів і родини на Україні через БРЕМЕН.
Уповноважена лінія українським урядом для еміґрантів.
За тиждень з другими інформациями, пишіть до
NORTH GERMAN LLOYD
14-16 PEARL ST., NEW YORK
або до котрого небудь уповажненого аґента.

ЧИМ ПОЯСНИТИ?
Чим поясити факт, що декотрі Українці дуже заробляють на своїм успіх в житю, а другі не знають сего. Люди знаючі анґлійску мову мають лїпший успіх як ті, що не знають його. В Америці все залежить від знання анґлійского язика. Після нашої легкої системи, Ви навчитесь його протягом 3 місяців почтою. Пробна лекція і подробности висилаємо за 10 цент. грішми або марками, можна і канадійські. Адресуйте: (1)
First American Preparatory School,
Dept. 46, 525 W. 47th St.,
New York, N. Y.

Український Лікар С. КАУФМАН
хронічні і внутрешні слабости
111 EAST 7th ST., NEW YORK
Приймає від 1. до 8.30 веч.
Новий офіс в Асторіи, Л. Ай.
446 6th AVENUE, ASTORIA, L. I.
Приймає від 9.30 рано до 12. пол.
Telephone: Astoria 2872

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операциї. Дає ліцкарство безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
межи 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої ..... рано до 8-ої вечер.
Телефон 5883 Stuyvesant

СПЕЦИЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
як лежак, болудак, нерви, печінки, кишки і шлярак, недуги, висипання, нервів, ревматизм, острі нервові і хронічні недуги.
Порада даром.
Dr. ZINS
1702 E. 16St., NEW YORK
Межи 4th Ave. а Irving Place
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділї від 9. рано до 4. пол.

НА ВЕЛИКДЕНЬ ЯЇЛКИ
51 українських народніх пісень і забав на Великдень з розвідкою про походженне яїлок і їх теперішний вигляд. Сворів 42. Львів, 1922.
Можна дістати в книгарні „Свободи", 83 Grand Street, Jersey City, N. J., по 20 центів за примірник з пересилкою.

КІЛЬКО ЗЛОЖИЛИ ПООДИНОКІ ОСОБИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ

(Посліднїй спис).

(8)

190) З Скрентон, Па., збірку переслав п. В. Гришко 65.00
Зложили: Пічак і панахиди прибичні в сумі 6.50; о. Мирон Зілтак 6.45; Симеон Пелех 2.00; Петро Дочин 1.00; на мітинґу Обєднання Ілько Гоменчук, о. Мирон Зілтак по 5.00; Тед. Пісар 3.00; по 1.00: Михайло Яременко, Андрій Чомко, Тимко Назар, Василь Гринко; Співацьке Тов. „Боян" з колядн 30.00.
191) З Сиракюз, Нюк., від Бр. св. Івана Хрестителя переслав п. Й. Вінник 10.00
192) Декейтур, Ілл., Маґдалина Лізаренко 5.00
193) Ґенті Гаф, Па., збірку з парафеяу в Укр. греко-прав. церкві переслав о. Іван Палій ... 6.00
194) З Дерби, Конн. Ґа. Труш 15.00; Осейдж, Альоиз, Михайло Дворщинський 10.00
196) З Стемфорд, Конн., Антін Гриницин 1.00
197) З Брукляин, Н. Й., Назар Гайдамак 5.00
198) З Коґос, Н. Й., збірку з панахиди переслав через Обєднаннє о. Лев Чапельський 10.00
199) З Ньюарк Сити, Н. Дж., від 3-го відділу Провідіння переслав п. К. Підлубчишин 25.00
200) З Ню Йорк Сити, Фельзо Гуляй 5.00
201) З Оолд Бестбурґ, Н. Й., Олекса Гладкий 3.00
202) З Ню Йорк, Н. Й., Н. Н. ... 10.00
203) З Алквипна, Па., о. Степан Малаяк 5.00
204) З Брукляин, Н. Й., Гр. Н. Андрухів 5.00
205) З Шефілд, Па., збірку яку сколектували пп. Андрій Окрух, Микола й Кулька, переслав п. Кулька 17.80
Зложили: Укр. Нар. Комітет 8.00; Бр. св. Івана Хрест., від 53 Провідіння 2.50; по 1.00: Д. Федак, Андрій Окрух, Ник. Кулька, Іван Ходаль, Гриць Ліськ, Іл. Цінюк; по 50 цент.: Василь Кунцяра, Антоній Нагірний; Ілія Сагат 30 цент.
206) Шенандоа, Па., о. Петро Сєбський 10.00
207) З Вуиспект, Р. Ай., збірку з панахиди в церкві св. Арх. Михаїла, переслав п. М. Чагарин 35.00
208) З Бакфіда, Па., Іван Гаврик 5.00
209) З Сливниц, Па., від Івана Мацерацка переслав п. Ф. Ярошевский 5.00
210) З Гемтремк, Мнш., Стефан Простий 3.00
211) З Болтимор, Мд. 10.00
Зложили: Йосиф Семенків і Іл. Семенків по 5.00.
212) З Вилтон, Н. Д., Семен Данилюк 5.00
213) З Детройт, Мнш., Василь Космина, Сновик 17 сотні 5.00
214) З Турнерс Фолз Масс., Д. Атаманюк 5.00
215) З С. Луис, Мо., переслав додаток до попередної збірки п. Стефан Макара 5.00
На ту як і на попередню оголошену листу зложили: о. М. Данилович 10.00; Т. Шпит, М. Петровський і В. Щуляк по 6.00; І. Якимів, Т. Кушляк, М. Новоровський, Терентій Міняр, С. Макара, І. Добромильський, Т. Робак, Др. Н. Клим по 5.00; Й. Вікриман 3.00; по 2.00: Гі. Ярема, П. Тронко, П. Боровець, Е. Рожицкий, Ю. Туранський, В. Тугановський, Ю. Олійр, М. Дмитриший, Т. Гнатів; по 1.00: В. Андрус, Т. Мечанка, В. Бакин, Ілля, М. Єзуско, М. Зарубінська, С. Волянський, М. Дутко, Р. Кушляк, А. Помірко, І. Кліщ, І. Онуфрій, Д. Кулик, І. Єгуарук, В. Непрошний, І. Хуко, М. Кондрат, Н. Сопко, М. Бартіщ, М. Стецїк; по 50 цент.: І. Гаджиська, І. Петрович, М. Бриш, А. Берез, І. Любинець, Т. Шавіть по 25 цент.: Д. Милисанич, І. Борщук, А. Хомик, Ю. Василюка, Г. Миштала, В. Прокопіщ, А. Соляк; дрібні датки 5.85.
216) З Честер, Па., від Кости Щербака переслав о. О. Лотович 3.00
217) З Джерзи Сіти, Н. Дж., від Петра Кушнірика переслав п. Антін Онискі 5.00
218) З Торонт, Тексас від Павла Барабаш переслав п. М. Барабаш 5.00
219) З Бейон, Н. Дж., збірку з панахиди переслав о. Йосиф Дженджера 8.64
220) З Вілкебарн, Па., збірку переслав о. М. Пиздрій 24.56
Зложили: З панахиди в церкві св. Ал. Петра і Павла 19.56; Бр. св. Андрея, від 48 У. Н. С. 5.00;
З Едвардзвіл, Па., збірку переслав о. М. Пиздрій 46.14
Зложили: З панахиди в церкві св. Володимира 31.14; Бр. св. о. Николая, від. 118 У. Р. Союза 15.00; Бр. Непор. Зач. Пр. Діви Марії, від. 31 Провідіння 10.00.
221) З Нортгемптон, Па., переслав о. Іван Кутський 33.00
Зложили: В церкві св. Івана Хрестителя 28.00; Евелина Кутська 5.00.
222) З Ню Йорк Сіті, Петро Вишванний 5.00
223) З Лиреїн, О., збірку переслав п. Вол. Кравець 11.00
Зложили: Іван Гадик 3.00; по 2.00: Іван Андрушак, Йосиф Гадик, Николай Горощак, Володимир Кирдяк.
224) З Уилмертон, Па., від Бр. св. о. Николая, від. 369, переслав п. М. Куба 5.00
225) З Ню Кенсінгтон-Арнольд, Па., від Григорія Зорчика переслав о. Павло Прощако 5.00
226) З Коппел, Па., Іван Гаїн 5.00
227) З Спринг Вел, Н. Й., Александер Мельник 10.00
228) З Сантюрт, Конн., від тов. Ів. Т. Шевченка, від. 84 У. Н. Союза переслав п. Ю. Гогоць 5.00
229) З Пенвет, Па., збірку переслав п. М. Гирович 9.75
Зложили: по 3.00: о. А. Рудакевич, Михайло Гирович, Пилип Шевко; по 25 цент.: Лука Кошик, Іван Орнич, Николай Опар.
230) З Блек Стейшен, Па., Олекса Сверид 5.00
231) З Нюарк, Н. Дж., від бр. св. Івана Хрестителя переслав п. Олекса Лисак 15.00
232) З [illegible], Н. Й., від тов. Богдана Мельницького, від. 22 У. Н. С. переслав п. М. Багаєв 5.00
233) З Менессен, Па., Стефан Крицький 5.00
234) З Карнеґі, Па., переслав збірку о. Семен Прегетан 38.40
Зложили: Збірка з панахиди 12.73; о. Протопіп 10.67; Ів. Шаєх 10.00; Антін Астрів 5.00.
235) З Ню Гейвен, Конн. 2.00
Зложили: Михайло Довгий, Іл. Винничук по 1.00.
236) З Толідо, О., квота яка зложилась з збірки на панихиди і на привитання У. М. Хору переслав п. Михайло Корнова 10.00
237) З Ню Брітейн, Конн., збірку переслав о. о. Іван Ґоворів 26.00
Зложили: Укр. гр.-кат. церковна Неп. Зач. Пр. Діви Марії 5.00; Бр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 9 Провідіння 10.00; п. Володимир Коцовра 10.00; Іл. Сенцьо 1.00.
2[illegible]) З Тернвіл, Конн. від Укр. гр.-кат. церковної Неп. Зач. Пр. Діви Марії переслав о. Ілля Ковбоїч 5.00
238) З Ню Гейвен, Конн. збірку зі панахиди переслав п. К. Ку[illegible] Мартинюк 2.70
Зложили: Асафія Будзак 5.00; по 1.00: Іван Плуговський, Кароль Стасюк, Петро Кінащук, Григорий Шратик, Михайло Самара, Яків Нарицький, Володимир Березійський, Іван Веселик, Николай Пітуговський, Семен Лемета, Петро Калиновський, К. Гузар, Николай Янович, Осип Решетський, Петро Любуч, Ол. Зашрінюк, Михайло Довгий, Атаназій Ліщак, Франко Гаврон, Гринько Куць, Анна Осадчук; дрібниці датками 10.50.
239) З Симпсон, Па., о. Алексій Пеленський 5.00
240) З Мейфілд, Па., Олекса Наконечний 10.00
241) З Н. Топованда, Н. Й., збірку від 115. відділу Провідіння переслав п. Іван Богдан..... 5.00
Зложили: Стефан Карпицький 2.00; по 1.00: Іван Турецький, Іван Баран, Іван Попадюк.
242) З Оксфорд Фурнес, Н. Дж., Мих. Гупалюк 5.00
243) З Сейфлетон, Н. Й., збірку переслав п. Іван Гева 45.00
Зложили: З колядн від бр. св. Арх. Михаїла, від 211 У. Н. Союза 35.00; Нюк. Жіночий Хор 10.00.
244) З Десловд, Мо., збірку в церкві Успенія Пр. Богор. переслав о. М. Луканський 6.60
245) З Гайнок, Масс., Н. Н. 5.00
246) З Кайзер, Па., збірку переслав о. Михайло Капець 110.00
247) З Филадельфії, Па., від бр. св. Йосифата, від. 5 Провідіння переслав п. Н. Кирилюк 11.00
248) З Бравтон, Па., Дмитро Дубрівний 3.00
249) З С. С. Шикаго, Ілл., збірку переслав о. Ф. Кисілевский 22.00
Зложили: о. Ф. Кисілевский 10.00; Збірка в церкві Рождества Пр. Діви Марії 12.00.
250) З Мінеполіс, Мнш., збірку з панахиди в церкві св. Константина і Елєни переслав п. М. Грубрин 36.00
Зложили: о. В. Гринюк 5.00; по 1.00: І. Кошоба, М. Самотюк, Д. Колтик, О. Пилатюк, А. Прошай, Й. Литвин, Д. Менюк, П. Петрицький, П. Андрушак, М. Стрільчук, М. Бачинський, П. Мандюк, І. Сохорович, Я. Грубрин, О. Кожак, С. Рихлій, П. Кулинник, К. Рикаш, М. Мишин, М. Кузів, М. Грубрин; по 75 цент.: Кат. Кахмар і П. Шабатура; по 50 цент.: П. Гайда, А. Щерба; дрібні датки 6.00.

(Дальше буде).

BALTIMORE і CURTIS BAY, MD.
Повідомляється, що
В СУБОТУ, 14. ЦВІТНЯ 1923 Р.
відбудеть
БАЛЬ
в Curtis Bay в залї Гарецького при Curtis Avenue.
Дохід з балю призначений на церков.
На сей баль запрашається всіх місцевих і доокольних родимців. За добру забаву ручить.
84 КОМІТЕТ

ПОЗІР! TAYLOR, PA. І ОКОЛИЦЯ!
Заходом Братства св. о. Николая від. 198 У. Н. Союза, устроюється
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 14. ЦВІТНЯ 1923 Р.
в Українськім Народнім Домі від ч. 617 Union Street.
Тож просимо на найчисленнїйше з'явитись на наш баль, щоб спільно забавитись. Відповідно оркестра і смачна перекуска. Комісиї буде мати добру нагоду забавитись і повеселитись.
Тиєкти для мущин 35 центів, для женщин 15 центів.
Весь дохід до братської каси.
За добру забаву ручить
84-85 КОМІТЕТ

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ОДНАКОВА ЦІНА КАРТ КОРАБЕЛЬНИХ ТАК З НОВОГО ЙОРКУ ЯК І З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.
Тікет коліївий з Філядельфії до Ню Йорку платить компанія.

СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ПАШПОРТИ КАРТИ КОРАБЕЛЬНЕ ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ
РОДИМЦИ! Зали відносячесь до справ котрі Мешкуючих Українців разом з поручу по цебуту родимців до України, або до тварин, що зафіґуть обіцяють, удаються устно або писано, то до оного Вам-ніх ЛЕГАЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НОТАРЯЛЬНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ, яка находиться у власній будинку і полагоджує всякі всякаї справи матеріяльні, кримінальні і під. дозволу Гвардійцем.
T. J. HAYCEY & CO.,
329 S. 4th ST., PHILADELPHIA, PA.

ЗАХОВУЙТЕ НАЛІПКИ З
MAGNOLIA
STAR MILK
ЗАЛЇЗ ЦІННИХ ДАРУНКІВ
ДЕРЖІТЬ КІЛЬКА БЛЯШАНОК У СВОЇЙ СПІЖАРНІ
НАПИШІТЬ НА ОДНУ З ПОДАНИХ НА НАЛІПЦІ АДРЕС ПО ІЛЮСТРОВАНУ ЛІСТУ ПРЕМІЇ.
„Заховувати наліпки виплачується"

ROYAL MAIL
„Полорок ниголи"
ДО ЕВРОПИ
Одно клясові кораблі з кабінами.
Славний „О" корабель „Orbita" і „Orduna" перероблені на одно-клясові і третої кляси кабіни кораблі дають надзвичайну вигоду до Ґамбурґа, Ґейнлиш ціна П. кляси $150 і писце Ціна III. кляси $103.50
Два гарні нові кораблі „Osca" і „Ohio" маючі І. 2-ї 3-ю клясу.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
Sanderson & Son, Inc., Agents
26 Broadway, N. Y. або місцеві аґенти.

ДЕЩО ЯРО КУПЛЬ
Наближається літо, а з ним спромога купатися і взагалі вживати частїйше і більше води. Та це вживанне, як і взагалі все, що має якийсь вплив на людське здоровле, може легко, при несвідомости стати шкідливим а навіть бути причиною дуже поважних хворіб. Тому слід застановитись над тим, для чого люде вмиваються і купаються і яке вживанне води є сприяюче здоровлю, а яке шкідливе.
Людеське тіло є покрите шкірою, у якій находиться безліч маленьких отворів, називних порами. Тими отворами людський орґанізм безперестанно виділяє з себе уснкі непотрібні або шкідливі йому матерії. Коли це виділюванне відбувається скоро, нагло, тоді його замічаємо у виді краплинок і кажемо, що чоловік пріє. Тай без того видимого поту, поти працюють, і той бруд, який находимо на тілї у тих місцях де воно є закрите одежою, походить у більшій части з тої нечистоти, яку виділюють поти.
Ясно, коли довший час шкіра остає немита, то бруд затикає ці отвори, нечистота з тїла не може виходити і остає у нутрі людського орґанізму. Чоловік через те слабне, легко попадає в слабість, а зовнішно вже робиться неприємним для окруження тому, що як звичайно кажуть, його чути потом".
Кромі цего у літі ніт має ще друге значіннє. Знаємо, що вода перемінюючись в пару остуджує. Коли вийдемо з теплої купели і вода на нас пару, нам робиться холодно. Через те природа подбала вже про це, що людяк у літі більше пріє, а піт висихаючи на тілї, охолоджує його і через те людина менше терпить від горячаСпрага, яку чоловік має у горячий час, це є нічого иншого, як лиш потреба матеріялу, щоб орґанізм мав чим пріти. І чим поти у шкірі є чистійші, чим не легче виділювати піт, тим людині легче переносити жару.
Як уже зі сказаного видко, головним завданнєм купелі є утримувати чистоту шкіри, щоб не перешкоджувати а навпаки помагати потам у їх поточиочий і для людського здоровля конечній роботі. Тому давний звичай, купатися раз на тиждень, слід закинути, а купатись по можливости що дня. Рівнож не вистрачає миття у мидниці чи у балії. О много краще уживати тушу (сиєр) який через те, що вода ударює по тілї, промиває шкіру основнійше і певнійше. Та вода не лиш промиває тіло, вона залежно від своєї тепдоти, остужує його, або огріває. І людський орґанізм може легко потерпіти від того, коли його надто огріти чи остудити. Тому при купелі треба вважати і на що другу її сторінку і придержуватись слідуючих засад:
Дуже ще малі, діти, старші віком особи, а далі люде не здорові не можуть коли-небудь вживати холодної купелі. Через нагле остудженнє вони легко можуть придбати якусь недугу, простуду, або ревматизм. Навіть зовсім здоровим людям така дуже студенна купіль може пошкодити, головно на серце. Взагалі надто налягатися в холодну воду є більше шкідливо, чим корисно.
Тепла купіль є найкраща для очищення тіла, та через те, що вона не гарує людини, не слід по ній у зимі виходити на двір; найкраще вживати її перед спанням. У літі вона теж краще, чим холодна, очищує шкіру і тоді нема вже тої небезпеки простуди, що в зимі.
Найкращим і найздоровійшим способом купання є горячий туш для проміття шкіри, а по нім короткий, не довший як мінуту — холодний туш. Тіло, огріте теплою водою, легче зносить наглу переміну, гартується і швидко назад огрівається.
Купелів річних і морських слід вживати лише у теплі, по можливости соняшні дні. Не іти у воду раньше, як дві години по посліднім їдженню, і, залежно від теплоти воздуху і води, не оставати в ній довше як чверть години. Краще вийти кілька разів на беріг, огрітись на сонці і знова вертати в воду, чим безперестанно сидіти у ріці, чи в морі. У воді не лежати безрушно а рухатись, найкраще плавати.
Часто дехто буде покликати ся на те, що ось, мовляв, цей або той, купаються годинами, скачуть у воду, як лід холодну, їдять у воді і т. д. Та у таких случаях слід приглянутись, чи такі люде не вправлялись і не загартовувались окремо для таких спортів, або — чи вони не все виходить на здоровля.

МІТИНҐИ ВЕЛЯДІВ У.Н.СОЮЗА
АВОКА, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 326 Провідіння, що місячний мітинґ відбудеться о 6. годині вечером в пятницю, 13. цвітня в сали церковній під ч. 49-51 Бікон ул. На порядку дня дуже важні справи. Незнаючих член заплатить карту 2 дол., з уриднім 3 дол. — І. Тарнавський, предс.; Г. Романюк, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Казаки, від. 316 повідомляє, що місячний мітинґ відбудеться о годині 7.30 вечером в пятницю, 13. цвітня в сали церковній під ч. 49-51 Бікон ул. На порядку дня дуже важні справи. Незнаючих член заплатить карту 2 дол., з уриднім 3 дол. — І. Тарнавський, предс.; Г. Романюк, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Запорожські Січ, від. 371 повідомляє, що місячний мітинґ відбудеться о годині 7.30 вечером в пятницю, 13. цвітня в сали церковній під ч. 49-51 Бікон ул. На порядку дня дуже важні справи. Незнаючих член заплатить карту 2 дол., з уриднім 3 дол. — І. Тарнавський, предс.; Г. Романюк, секр.

ФАРМИ!
МАЮ НА ПРОДАЖ.
28 акрів землї, два доми, барна друге будинки. Ціна $2600. — 19 акрів землї, дім, барна і другі будинки. Ціна $2300. — 40 акрів землї, дім муровний, барна і стайня. Ціна $5000. — 47 акрів землї, дім, всі фармерські будинки в добрім положенню, 6 коров, кінь, бугай, два коні, 100 курий, 2 гуски і пить безрог. Ціна $7500.
По близші інформациї прошу голосить ся: 73-5,9,88
HENRY PUPIUK,
611 Ridge Ave., ... Allentown, Pa.
Bell Tel. 635-J.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.
8 акрів землї і новий дім в українській колонії близько школи і міста.
JOHN STEFANIC,
R. F. D. 1
WILLIAMSTOWN, N. J.
V. 81-84,87,90,93,96

ФАРМА 61 АКРОВА, з чого 12 акрів трубого ліса і пасовиско, добрі забудовання, дім на 9 кімнат з водою і пливицею, 6 коров, 2 коні, свині, кури, машинерія і трактор, фурма обсіяна, більшо пшениці і колеї, помік українським народом. Ціна за все $2,000, вплати $1,400. Голоситися належно до Павла Кунинського, 283 Avenue B, bet. 15 & 16 St., 5th floor (5). New York, N. Y. 80-84

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!
Родимці! Не кидайте свого тяжко запрацьованого гроша в камінє та в мочари, але купуйте землї на бізнес до життя, де суть українські церкви і школи та бізнесові міста. 84-87
Фарма 61 акрів, з чого 45 акрів під плугом а решта ліс та пасовиско, земля чорна і без камінє, будинки, дім на 8 кімнат, з водою, 2 коти, 6 коров, свині, 150 курий, готово засобу, всіляка машинерія, 2½ милї до фабричного міста і колеї. Ціна за все $2,700, згори подовжа. Голоситись до Павло Кунинського, 283 Avenue B, bet. 15 & 16 Street, New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.
Фарма в Ню Джерзи, близько Ню Йорка, 24 акрів, 3 акрів, 3 акрів, решта добра земля, овочевий сад, ріка, дорога муровний дім на 6 кімнат, стодола, курники, 2 коров, кінь, 250 курий, гуси, качки, потрібна машинерія, 1 миля до міста. Ціна $3500, готівкою $2000.
Фарма 212 акрів, будівничий ліс, великий овочевий сад, ріка, новий дім на 12 кімнат і 8 других будинків, 18 коров, бик, 2 коні, 200 курий, гуси, качки, 2 свині, все потрібна машинерія; 1 і пів милї до міста. Ціна $5500, готівкою $2000.
S. PISARKO,
429 E. 5th Street, ... New York City

МАЛІ ФАРМИ.
Фарма 48 акрів доброї землї, добрі будинки, близько міста. Ціна $3.500, готівкою $800.
Фарма 80 акрів найлїпшої землї, великі добрі будинки. Ціна $3.000, готівкою $1.500. 80-86
Фарма 41 акрів урожайної землї, нові будинки, 6 коров, пара коний, 300 курий, машинерія і збіже. Те все за $5.500.
Не чекайте довго, але зараз приїзжайте до:
JOSEPH MOZYNSKI,
QUAKERTOWN, PA.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.
Фарма 150 акрів, сад, будівничий ліс, озеро, ріка, 10 на 10 міль, 10 других забудовань, 1000 кордів дерева, 10 коров, 2 коні, 200 курий, 10 гусий, 12 качок, 2 милї до великого міста, всі фармерські машинерія. Ціна 3700 дол., готівкою 1.500 дол. 82-85
Фарма 37 акрів, сад, ліс, ріка, дім на 8 кімнат, 4 других будинки, 2 коровн, 1 кінь, 100 курий, 2 свині, 1 і пів милї до міста, вся фармерська машинерія. Ціна 2.000 дол., готівкою $800.
PHILIP LOBOR,
274 E. 4th Street, ... New York City

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.
Фарма 148 акрів доброї землї, будівничий ліс, великий сад, ріка, гарний дім на 12 кімнат, великі стодоли, курники і другі забудовання. 13 коров, 2 коні, 200 курий, качки, гуси, всякі потрібні машинерія, 2 милї до великого міста. Ціна $4000, готівкою $1800.
Фарма 63 акрів, ліс, сад, дім з 9 кімнат, стодола і другі забудовання, 2 коровн, кінь, 100 курий, близько міста. Ціна $2200, готівкою $1000. 81-86
PETER OWDY,
194 Avenue A, ... New York City
близько 12-ої улиці.

ПО ПРИЧИНИ СТАРОСТИ продається одна з найлїпших фарм, 325 акрів, 180 акрів чистої орної землї, решта пасовиско і будівничий ліс, великий овочевий сад, ріка, новий дім на 16 кімнат, дім оригінальне, гарчиця, водопровід, телефон, електрика і вода у всіх будинках, велика стодола для 50 коров і 3 других будинків, машина до різання соломи, млин для помолу, машина, молотилка, жниварка, 2 мотори, машина до доєння коров і всі потрібні машинії котрі тоді подрібно описувати: 25 коров, 2 коні, 300 курий, гуси, качки, купа безрогу 2 милї до міста. Ціна $15.000, готівкою $5.000 решта на легкі спати. 81-84
S. PISARKO,
429 E. 5th Street, ... New York City

ФАРМА в стейті Конектикут, в околиці Ню Лондон, складає ся з 238 акрів, 120 орного поля, решта будівничий ліс і пасовиско, 3 великі овочеві сади, ріка і озеро на фарм, дім з 8 кімнат, телефон в домі, стодола і 3 стайнї, сайло і 7 других будинків, 18 дійних коров, 4 ялівки, 1 бугай, 3 коні, 100 курий, безрога, ріжна машинерія потрібна на фарм, 2 акри насіяні зиттом та всяке насіннє до посіву. 1 миля до станції, 4 милї до великого міста, найкращий мірує ходу до школи. Ціна приступна, зараз готівкою. По далші інформациї голоситись до: S. HNATOWICZ, R. F. D. 1, Yantic, Conn. 82-84

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ШУКАЮ ПАРТНЕРКУ до ресторану з невеликими грішми; мій партнер їде до краю; я не жонатий, не можу спілкуватися з бізнесом, а платити не хочу, бо дуже виїзне діло. С. Жуда, American Restaurant, 247—10th Ave., New York City. 84-85

НА ПРОДАЖ 2 морги поля і хата з стодолою по дуже дешевій цині. Хто дужче їхати до краю а хотійби набути се мале господарство, прошу голосить ся до: 84-85
ДЕМКО НОВАХУСЯК,
182 Wilson Ave., ... Newark, N. J.

„НАГОДА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ! Перемодна пропозиція в бізнесу на продаж з причини чистого на Germanus Office, Box 84, 97 Mercer Street, New York, N. Y. 84-88

До винаму ГРОСЕРИЯ І БУЧЕРНЯ, бізнес вироблений і забезпечений на ч. 324 St. Paul's Ave., Jersey City, N. J. Винайнятий буде зобовязаний проводити сей бізнес після умови з комітетом. Голоситись до представників: City Window Cleaning Co., 31 Delpay, 85 Society St., Charleston, S. C. 82-85

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА!
Ґросерия і бучерня в часто українській секциї мусить бути продана за виїзду властителя до старого краю. Інтересовані звернуть увагу до: 245 Court St., Newark, N. J. 84-88

ФІЛЬВОРК НА ПРОДАЖ в Галичині поміж містами Коломия, Городенка, Стрийсанік; около 100 морґів, нові будинки, обслуга, сезонна і при на з інвентарем живим і мертвим; ріка, овочевий сад. Ціна 15.000 долярів. По близші інформації прошу голосити: до: D. Kosibulsky, 560 Hazard St., Palmerton, Pa. 82-85

УСУНУТЬ БІЛЬ
Боляче плече, стиснені мушкулї, зашкілені части тіла, те все є спокуєте з БОЛЕМ. Однак натріть трошки
PAIN-EXPELLER-OM
Болячі місця а біль скоро зникне. Pain-Expeller і біль суть своєї тельки вовсім. Купіть зубтельку у Вашого аптикаря, 35 і 70 центів. Ввенитеся що наша торговельна марка є р. АНКОР — на пачці. Не беріть інтацій.
F. Ad. Richter & Co.,
104-114 So. 4th St.,
Brooklyn, N. Y.

STAMPING!
Маємо на складі Іскі стемповані річи хрестиками і до гафтовання Обрусы, Ручники, Простирала, Фрески для дітий, Фіранки; Скафки і т. п. Прибори до вишивання, канва, Нитки D. M. C., Шовк до гафтовання Ко-Стрі, Фіранки і тримки до українських стрій. Для Братств і Товариств котрі удаштовують Базари і виграваю, маємо много дуже гарних річий, котрі надаються на сей цїль. Адреса:
EUROPEAN BAZAR,
168 E. 4th Street, ... New York, N. Y.

Мущини! Хоронїть се перед всяка заразливими хоробами
SANITAS
Охоронка для мущин. Дає найбільшу охорону.
Велика рурка 35 цент.
Кіт (4's) $1.00
У всіх аптиках або у San-Y-Kis, Dept. 8, 92 Beekman St., New York
Пишіть по циркуляр
КАТАР МІХУРА

Фабриканти і імпортовці наліпних ІТАЛІЙСЬКИХ ружної роботи ГАРМОНІЙ.
Наліпні в стилі. 10 лїт гарантії по жельовим цїнам як нові. Найбільший Гармоній. Фабрика в Ню Йорку. Адреса і цїнїк. Безплатна школа або книжка інструкцій для купуючих гармонії, що всі вивчать грати на нашій великій гармонії протягом 4 місяців. Пишіть по анґлійські по інформації. На жадане каталоґ безплатно.
Kranz Berendt Accordeon Mfg. Co.
817 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Українські посередники
Без ріжниці в котрій стороні Шікаґо або околиці мешкаєте, телефонуйте до МУЗИКИ і зарядіть гроші.
2231 W. CHICAGO AVE.
Tel. Seeley 4252 I West 6557